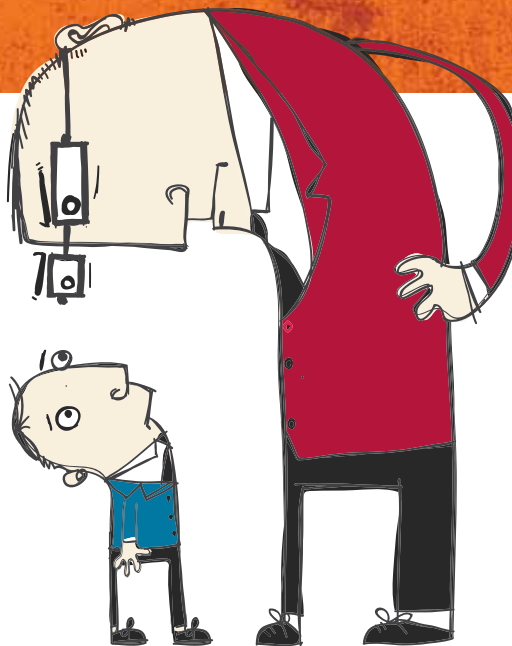

STOP SOCIAL DUMPING

fagligt
ANSVAR netværk
for en bedre
fremtid

Hver dag er der nye eksempler på underbetaling af udenlandske arbejdere, som ofte lever under slavelignende forhold. Social dumping breder sig til flere og flere brancher. Vi har allerede et A og et B hold på arbejdsmarkedet. Det sætter hele samfundet under pres.

Fagligt Ansvar mener, at social dumping skal bekæmpes over en bred front: Gennem faglig organisering og overenskomstdækning, ved lovgivning i folketinget og ved at ændre EU's regler.

DET LIGNER SLAVE ARBEJDE

En sand historie

Ægteparret Ivanov fra Bulgarien blev i efteråret ansat til at arbejde på Hotel Bel Air af rengøringsfirmaet Kaan. De fortæller, at de ofte knokler syv dage om ugen på hotellet til hver 10.000 kroner om måneden - med fradrag for husleje for det lille kælderværelse på hotellet, hvor de bor med to små børn. I august var lønnen kun på 3.500 kroner. - Vi bliver behandlet som dyr. Vi har arbejdet meget hårdt og er meget skuffede, siger Ivan Ivanov til Fagbladet.

Ingen lavere?

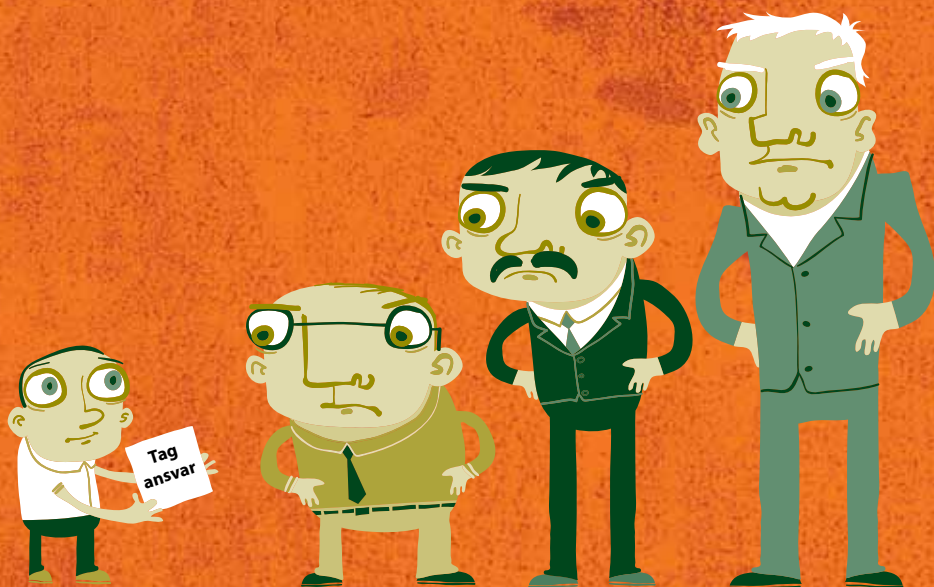
Vikarbureauer som skaffer øst-arbejdere har i stor stil overtaget arbejdet i landbruget og på gartnerierne. "Lej en ungarer til 80 kroner i timen" - lyder tilbuddet på hjemmesiden "Arbejdsudleje.dk". - Men det kan gøres endnu billigere: - "Som noget nyt, vil vi nu som et forsøg, tilbyde arbejdstagere UDEN sprogkunderskaber, til kun 65,- kr. i timen." Betingelsen for at leje en ungarer med eller uden sprogkunderskaber er, at lejeren ikke er omfattet af nogen form for kollektiv aftale. Lejeren bærer risikoen for evt. "forstyrrelser" fra danske fagforeningers side.

NÅR SULTELØN BLIVER NORMEN BLIVER DER IKKE RÅD TIL VELFÆRD

HVER DAG ER DER NYE EKSEMPLER PÅ UNDERBETALING I BYGGEFAGENE. Transportsektoren domineres nu af udenlandske chauffører, som arbejder langt under den danske tarif. I staldene og på markerne knokler Østeuropæiske landbrugsvikarer til sulteløn. I hotel- og rengøringsbranchen vaskes sorte penge hvide gennem systematisk "kædesvig" og underbetaling i flere led. Ofte lever de udenlandske arbejdere under slavelignende forhold.

Social dumping spreder sig som skimmelsvamp på det danske arbejdsmarked.

DET ER IKKE KUN ET PROBLEM FOR DE UDENLANDSKE ARBEJDERE, der bliver groft misbrugt, og for de danske, som mister arbejdet til underbetalte kolleger. Det truer også velfærdsstaten og den danske model. Når sultelønninger bliver normen i flere og flere fag, så bliver der ikke råd til velfærd.

Kædeansvar

En overenskomstbestemmelse som siger, at en hovedentreprenør kan gøres økonomisk ansvarlig for overholdelse af løn- og arbejdsvilkår i hele kæden af underentreprenører/leverandører.

Tredjepartsforpligtelse

En overenskomstbestemmelse der siger, at en virksomhed kun må udlicitere arbejdet til overenskomstdækkede virksomheder.

De løber fra regningen

Byggefagenes fagforeninger har vundet en stribe sager i Arbejdsretten mod udenlandske firmaer, men de løber fra regningen. Alene polske byggefirmaer skylder tilsammen 30 millioner kr. i efterbetaling og bod. Polske firmaer skylder 139 mil. kr. alene i moms, vurderer Skat.

SÆT KÆDEN PÅ

Social dumping var et hovedspørgsmål ved overenskomstforhandlingerne i 2010. Fagbevægelsen kom et stykke af vejen, med øget adgang til lønoplysninger og hurtig sagsbehandling, hvis der er mistanke om løndumping.

Men det afgørende krav om kædeansvar blev **afvist af arbejdsgiverne**. De forbeholder sig stadig retten til at bruge firmaer, der lever af løndumping.

Hvis virksomhederne hænger på

regningen, når underleverandørerne løber om hjørner med fagbevægelsen og myndighederne, så ville fidusen ved løndumping hurtigt forsvinde.

DERFOR ER KÆDEANSVAR STADIG ET AFGØRENDE KRAV

til overenskomstforhandlingerne, hvis vi skal modvirke a- og b-hold på arbejdsmarkedet. Det skal også aftales, at der kun må udliciteres arbejde til overenskomstdækkede virksomheder (tredjepartsforpligtelse).

Bestilleransvar

Der skal indføres en lov, som siger, at den offentlige eller private virksomhed, der bestiller en tjenesteydelse eller en byggeopgave hæfter økonomisk for de aftaler om løn og arbejdsvilkår, som leverandørerne/entreprenørerne har indgået med deres ansatte. Bestilleren skal også hæfte for indbetalinger af moms og skat og overholdelse af arbejdsmiljøregler og anden relevant arbejds-markedslovgivning.

ILO konvention nr. 94

ILO er FN's arbejdsorganisation. Her har regeringer, arbejdsgivere og fagbevægelse i fællesskab vedtaget, at offentlige udbud skal ske på overenskomstmæssige vilkår eller på vilkår der som minimum ikke er ringere end det, der er sædvanligt i branchen (Konvention nr. 94). Danmark har tiltrådt konventionen. Reglen gælder for Staten. Den skal også gælde for kommuner og regioner.

Social protokol

EFS (Europæisk LO) har lige siden EF-Domstolens indgreb i konfliktretten (Lavaldommen) krævet en social protokol til EU-traktaten. Protokollen skal sikre, at faglige og sociale rettigheder er overordnet det indre markeds regler om fri bevægelighed for kapital, varer, arbejdskraft og tjenesteydelser. Indtil nu har ingen medlemslande rejst kravet. Det skal Danmark gøre!

FOLKETINGET SKAL TAGE SOCIALDUMPING ALVORLIGT

Folketinget kan gøre meget for at stoppe social dumping:

- Indføre en lov om bestilleransvar (Se boxen). Det vil hurtigt ændre kulturen, så bestillere og bygherrer kun benytter sig af leverandører med ordnede forhold.
- Skærpe kravene til kontrol og registrering af udenlandske virksomheder.
- Give fagforeningerne fuld adgang til registrene og til at tjekke lønsedler og arbejdsmiljø på arbejdspladserne.
- Give flere ressourcer og beføjelser til Skat og Arbejdstilsyn, så de kan løfte kontrolopgaven.
- Afsætte flere ressourcer til oplysning blandt udenlandske arbejdere om vilkårene på det danske arbejdsmarked.
- Pålægge Kommuner og regioner at følge ILO konvention nr. 94 (Se box).
- Stille krav i EU om en social protokol (se box) og ændring af reglerne om udstationering, så fagforeningerne igen får ret til at kæmpe for lige vilkår for danske og udenlandske arbejdere.

DET HANDLER VALGET OGSÅ OM!

Der er ingen hurtige genveje til et stop for social dumping. Selv ikke den bedste lovgivning er noget værd, hvis der ikke er en stærk fagbevægelse til at sikre, at reglerne bliver overholdt.

Fagbevægelsen må erkende situationens alvor, og bruge langt flere kræfter på opsøgende arbejde, faglig organisering og overenskomstdækning. Arbejderpartierne i folketing, kommuner og regioner må forpligte sig på reelle løsninger, som dem vi har skrevet i denne folder. Fagbevægelse og arbejderpartier må stå sammen i denne kamp.

Det handler det kommende folketingsvalg også om!

fagligt
ANSVAR netværk
for en bedre
fremtid

Læs mere på www.fagligtansvar.dk

Denne folder er udgivet af det tværfaglige netværk Fagligt Ansvar.